

τὴν ρηθεῖσαν ἀντίδρασιν. Τὰ φυτὰ ταῦτα εἶνε τὰ ἐξῆς: *Βίτεξ* ἢ *Λυγὸς* ὁ *ἀγνός* (*Vitex agnus castus*) κ. λυγαριὰ ἢ λυγιά καὶ *Λαντάνα* ἢ *Καμάρα* (*Lantana Camara*). Ἀμφότερα τὰ εἶδη ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Οὐερβε-
νωδῶν (*Verbenaceae*), δὲν εἶχε δὲ γνωσθῇ μέχρι τοῦδε ἂν εἶδη τῆς οἰκογενείας
ταύτης ἐγκλείουσί τινα τῶν ἀνωτέρω γλυκοσιδῶν.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ: Μεταπλασμοὶ ὀνομάτων ἐν τῇ νέᾳ Ἑλληνικῇ, ὑπὸ κ. Σ. Μεγάροδου.

ΧΗΜΕΙΑ. — Εὐαίσθητος ἀντίδρασις ἀλδεϋδῶν, ὑπὸ κ. Κ. Δ. Ζέγγελη.

Αἱ ἀλδεϋδαὶ εἶναι σώματα εὐοξειδῶτα καὶ ζωηράς χημικῆς δράσεως ἐν γένει· ὥς ἐκ τούτου παρέχουν πλήθος ἀντιδράσεων. Ἡ ἀνίχνευσις αὐτῶν καὶ εἰς ἐλάχιστα ἔχνη ἐπιβάλλεται εἰς πλείστας περιστάσεις, καὶ μάλιστα ἢ τῆς μυρμηκικῆς ἀλδεϋδης ἢ φορμαλϋδης, εἰς περιστάσεις καθ' ἃς συμπαράγεται κατὰ τὴν παρασκευὴν ἄλλων σωμάτων εἰς ἔχνη, ὥς λ. χ. τὴν κετόνην ἢ τὸ οἰνόπνευμα, ἢ τὴν διατήρησιν τροφί-
δτε ἡμῶν, φορμαλδεϋδῇ προστίθεται εἰς ἐλάχιστα ποσὰ λόγῳ τῆς ἀντισηπτικῆς αὐτῆς
ιδιότητος πρὸς διατήρησιν, ὅπως εἰς τὸ γάλα, τὸ κρέας κττ.

Μέθοδοι ἀνίχνευσεως αὐτῆς ἔχουν προταθῇ πολλαί, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστος ἐρευ-
νητῆς προτιμᾷ ἄλλην ἐκάστοτε, καθ' ὅσον οὐδεμία ἐξ αὐτῶν παρέχει καθ' ὅλας τὰς
περιπτώσεις πλήρως ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα ὑστεροῦσα εἴτε εἰς εὐαίσθησίαν
εἴτε εἰς ἀπλότητα. Πρὸς τούτοις δὲν εἶναι καὶ πᾶσαι μέθοδοι γενικαὶ ἢ καθίστανται
ἤκιστα εὐαίσθητοι εἰς ἀλδεϋδας συνθετωτέρας ἢ ἀρωματικὰς ἢ ἀλδεϋδοπνεύματα.

Μία γενικὴ μέθοδος εἶναι καὶ ἡ ἀναγωγὴ ἀμμωνιακοῦ διαλύματος νιτρικοῦ
ἀργύρου, τὴν ὁποίαν ὁ Tollens κατέστησεν εὐαίσθητοτέραν διὰ προσθήκης καυστι-
κοῦ ἀλκάλεως¹.

Ἡ ἀντίδρασις οὐχ ἦττον αὕτη διὰ τὴν φορμαλδεϋδην, ἔνθα παρουσιάζει τὴν
μεγίστην αὐτῆς εὐαίσθησίαν, δὲν δεικνύει ἀσφαλῶς ἀναγωγὴν εἰς ἀραίωσιν μερίζονα
τοῦ 1 : 10.000, εἰμὴ μετὰ πάροδον ὥρων, ὅτε ὅμως καὶ ἐν τῷ σκότει παρασίῃ ὀργα-
νικῆς τιнос οὐσίας παράγεται ἡ αὕτη μελάνωσις. Ἐντεῦθεν ἡ γενικὴ αὕτη ἀντίδρα-
σις δὲν χρησιμοποιεῖται πολὺ, ἀλλὰ προτιμῶνται ἄλλαι πρὸς ἀνίχνευσιν τῆς φορμα-
λδεϋδης ἢ καὶ τῶν λοιπῶν ἀλδεϋδῶν.

Εὐρισκόμενος εἰς σειρὰν τινα ἐρευνῶν εἰς τὴν ἀνάγκην ταχείας ἀνίχνευσεως
τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῆς καὶ εἰς ἐλάχιστα ἔχνη ἐπεζήτησα μήπως πρὸς τοῦτο ἡδυνά-

¹ TOLLENS, *Berich. d. d. ch. Gesellschaft*, 14, 1881, σ. 1950, 15, 1882, σ. 1635, 1828

μην νὰ χρησιμοποιήσω τὴν εὐαίσθητον ἀντίδρασιν τῆς ἀμμωνίας, εὐαίσθητοτέραν πάσης ἄλλης γνωστῆς, τὴν ὁποίαν πρὸ ἐτῶν ἀνεκοίνωσα¹, τοὔτεστι παρουσίᾳ ἀτμῶν ἀμμωνίας σχηματισμὸν κατόπτρου εἰς πυκνὸν διάλυμα νιτρικοῦ ἀργύρου περιέχον ὀλίγην φορμαλδεϋδην.

Πράγματι σχετικαὶ ἔρευναι μοι ἔδωσαν ἐνδιαφέροντα καὶ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ μέθοδος αὕτη τῆς ἀνιχνεύσεως τῆς ἀμμωνίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Περιολείφωμεν τὸν πυθμένα ἢ καὶ τὰ τοιχώματα μικροῦ ποτηρίου μὲ διάλυμα περιέχον ἀνὰ ἓν κυβ. ἐκ. διαλύματος νιτρικοῦ ἀργύρου 20% καὶ τῆς οὐσίας πρὸς ἔλεγχον. Καλύπτωμεν δι' αὐτοῦ ἀνεστραμμένον μικρὸν καψίον ἐκ πορσελλάνης, εἰς τὸ ὁποῖον προσεθέσαμεν δύο-τρεῖς σταγόνας πυκνῆς ἀμμωνίας. Ἐντὸς διαστήματος μικροτέρου τοῦ ἐνὸς λεπτοῦ σχηματίζεται εἰς τὸν πυθμένα καὶ τὰ τοιχώματα τοῦ ποτηρίου καθρέπτῃς ἐκ μεταλλικοῦ ἀργύρου ἀργυρομέλας, ἐὰν ἡ ποσότης τῆς ἀλδεϋδης εἶνε ὅπως δῆποτε ἀξία λόγου.

Ἐὰν πρόκειται μόνον περὶ τῆς παρουσίας ἀλδεϋδης εἰς ἐξόχως ἐλάχιστα ἔχνη, λ. χ. κατωτέρας τοῦ 1 : 10.000, τότε ἐργαζόμεθα ὡς ἀκολούθως.

Τὸ διάλυμα τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον ὕγρου θέτομεν ἐντὸς σωλῆνος δοκιμαστικοῦ (διαμ. 15 - 20 χλμ.) καὶ τὸ στόμιον αὐτοῦ φράσσομεν ἐλαφρῶς μὲ βάμβακα, τοῦ ὁποῖου τὸ κατώτερον μέρος διεβρέξαμεν διὰ 2 - 3 σταγόνων πυκνῆς ἀμμωνίας. Ἡ ἀπόστασις τούτου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕγρου ἦτο εἰς τὰ πειράματα ἡμῶν περὶ τὰ 10 - 12 ἑκατοστόμετρα.

Ἀναλόγως τῆς εἰς ἀλδεϋδην περιεκτικότητος σχηματίζεται ἐντὸς 2 - 10 λεπτῶν κατ' ἀρχὰς μὲν κύκλος σαφῆς κατροπτικοῦ ἀργύρου ἢ μέλας, ὅστις βαθμηδὸν ἐπεκτείνεται καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕγρου καὶ προχωρεῖ πρὸς τὰ κάτω.

Ἐὰν ἡ ἀντίδρασις δὲν γίνη ἐντὸς δέκα λεπτῶν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἀρνητικὴ, ἢ νὰ γίνη ἐκ παραλλήλου μὲ τυφλὸν πείραμα, καθ' ὅσον μετὰ πάροδον μιᾶς ἢ καὶ πλείον ὥρας εἶναι δυνατὸν νὰ προσβληθῇ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ διαλύματος τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ ἄνευ τῆς παρουσίας ἀλδεϋδης ὑπὸ τῆς ἀμμωνίας μόνης σχηματιζομένου κατ' ἀρχὰς λευκοῦ ταχέως καφεχρόου καθισταμένου ὀκτυλίου ἐξ ὀξειδίου τοῦ ἀργύρου.

Εἰς τὸν ἐπόμενον πίνακα ἐκθέτομεν τ' ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἀντιδράσεως εἰς διαφόρου ἀραιότητος διαλύματα καὶ διαφόρους ἀλδεϋδας κττ.

Παραθέτομεν σειρὰν τοιούτων δοκιμαστικῶν παρατηρήσεων.

Φορμαλδεϋδη. — Διάλυμα 1 : 10.000. — Ἐντὸς 2 - 3 λεπτῶν σαφῆς κύκλος ἐκ μεταλλικοῦ ἀργύρου, ἐντὸς 8 λεπτῶν μελάνωσις εἰς ἀρκετὸν βάθος.

¹ *Comptes Rendus*, 173, 1921 p. 153.

Φορμαλδεϋδη. — Διάλυμα 1 : 20.000. — Ο κύκλος εμφανίζεται εντός 3-4 λεπτών καθίσταται σαφής εντός 5 λεπτών.

Διάλυμα 1 : 50.000. — Έμφανίζεται εντός 5 λεπτών, καθίσταται σαφής εντός 7'.

Διάλυμα 1 : 100.000. — όμοίως.

Διάλυμα 1 : 200.000. — Έμφανίζεται μετά 5'-6', καθίσταται σαφής εντός 8'-9'.

Διάλυμα 1 : 500.000. — Έμφανίζεται μετά 5' - 6' καθίσταται σαφής εντός 10'.

Διάλυμα 1 : 1.000.000. — Μετά 5 λεπτά εμφανίζεται κύκλος εκ λευκού θολώματος, όστις άρχεται μελανούμενος μετά 8' - 9' και καθίσταται σαφής μέλας μετά 10' - 11'.

Όξεική άλδεϋδη Είς διάλυμα 1 : 1000. — εμφανίζεται σαφής αντίδρασις εντός 4', εις διάλυμα 1 : 5000 εντός 5' - 6'.

Βεξανλδεϋδη C_6H_5COH Είς διάλυμα 1 : 1000 σαφής αντίδρασις εντός 5'.

Κιναμμομική άλδεϋδη. $C_6H_5CH=CH.COH$ Είς διάλυμα 1 : 1000 σαφής αντίδρασις εντός 8'

Βανιλίνη. Κρυστάλλια τινα προστιθέμενα εις τó διάλυμα του νιτρικού άργύρου ως άνω μελανούνται έλαφρώς εντός 5'.

δ. γλυκόζη (σταφυλοσάκχαρον) Είς διάλυμα 1 / 1000 αντίδρασις σαφής εντός 8'.

δ. γαλακτόζη όμοίως.

λακτόζη (γαλακτοζάκχαρον) όμοίως.

Είς διάλυμα υπόθερμον (40° - 50° ή αντίδρασις των σακχάρων τούτων γίνεται πολύ ταχύτερον.

Καλαμοσάκχαρον ουδεμία αντίδρασις.

Άκετόνη (aceton). Είς διάλυμα 1/20 ουδέν.

Άκρατος σχηματίζει εντός 5 - 6' κεραμέρυθρον ίζημα εξ όξειδίου του άργύρου.

Όζρα περιέχοντα σακχάρον 5°/100 παρέχουν την αντίδρασιν σαφή εντός 8'.

Όζρα έλεύθερα σακχάρου ουδέν.

Διάλυμα άμύλου πυκνού ουδέν.

Όσον άφορᾷ την άνίχνευσιν της φορμόλης εις τó γάλα, αϋτη πρέπει ν' άνιχνεύεται μετ' άπόσταξιν ως έξής. Είς 200 κ. έκ. γάλακτος προστίθενται σταγόνες τινες θειϊκού όξέος (1 : 3) άποστάζεται και λαμβάνονται τά πρώτα 40 κυβ. έκ. του άποστάγματος· ή αντίδρασις είνε σαφής και όταν προσετέθη άλδεϋδη κατ' αναλογίαν 1 : 400.000.

Έκ των άνωτέρω προκύπτει ότι ή αντίδρασις αϋτη είναι ευαισθητοτέρα πάσης άλλης και έφαρμόζεται εις όλας τās άλδεϋδας ως και τά άλδεϋδοσάκχαρα, όσον δέ άφορᾷ ιδιαιτέρως την άνίχνευσιν της φορμόλης εις έλάχιστα ίχνη, όπως παρίσταται συχνά ανάγκη νά γίνεται, όπως εις τó γάλα κλ, υπερτερει πάσης άλλης εις άπλότητα ως και ευαισθησίαν, ήτις φθάνει τά όρια (1 : 1.000.000 μέρη) της ευαισθησίας υγροχημικών αντιδράσεων.

Η έξήγησις της ευαισθησίας ταύτης της αντιδράσεως παρέχει εκ πρώτης όψεως δυσχερείας και φαίνεται ώστε άντικειμένη προς γνωστά χημικά γεγονότα.

Κατὰ τὰ γνωστὰ ἀραιὰ ἀμμωνία προστιθεμένη εἰς ὅπωςδήποτε πυκνὸν διάλυμα νιτρικοῦ ἀργύρου σχηματίζει Ἱζημα βαθέως καφέχρουν ἐξ ὀξειδίου τοῦ ἀργύρου, ὅπερ μόνον εἰς περίσσειαν ἀμμωνίας ἀναδιαλύεται καὶ ἀποτελεῖ τότε τὸ κλασσικὸν ἀμμωνιακὸν διάλυμα τοῦ ἀργύρου, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται ὑπὸ τῶν ἀλδευδῶν πρὸς μεταλλικὸν ἄργυρον.

Εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν ἡ ἀμμωνία ὡς ἀέριον ἐνεργεῖ εἰς Ἱζην ἐπὶ πυκνοτάτου διαλύματος ἀργύρου καὶ τοῦτο ἀνάγεται παρουσίᾳ ἀλδεύδης ἀμέσως πρὸς μεταλλικὸν ἄργυρον, χωρὶς προηγουμένως, ὡς ἀνεμένετο, νὰ σχηματισθῇ ὀξειδίου ἀργύρου, ἀφοῦ ἀραιοτάτῃ ἀμμωνία ἐπιδρᾷ ἐπὶ πυκνοῦ διαλύματος νιτρικοῦ ἀργύρου.

Τοῦτο ἐξηγεῖται ὡς ἔπεται. Ἡ ἀεριώδης ἀμμωνία κατ' ἀρχὰς προσβάλλει τὴν ἐπιφάνειαν μόνην τοῦ διαλύματος τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐλαχίστη ποσότης αὐτῆς εἶναι ἀρκετὴ ἵνα ἀναδιαλύσῃ τὸ σχηματισθησόμενον τὴν πρώτην στιγμὴν ὀξειδίου ἀργύρου, σχηματίζεται ὅθεν ἀμέσως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ζώνη λεπτοτάτῃ ἀμμωνιακοῦ διαλύματος, ὅπερ ἀμέσως τῇ παρουσίᾳ ἀλδεύδης ἀνάγεται.

Ὅτι ἡ ἐξήγησις αὕτη εἶναι ὀρθὴ ἐπείσθην καὶ δι' ἄλλων ἀναλόγου φύσεως ἀντιδράσεων, ἃς κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον ἔκαμα μὲ ἀμμωνίαν.

Γνωστὸν ὅτι ὀλίγη ποσότης ἀμμωνίας προστιθεμένη εἰς διάλυμα χαλκοῦ, καταθιζεῖ κατ' ἀρχὰς ὕδροξειδιον χαλκοῦ. ὀλίγον δὲ πλεοντέον ἀναδιαλύει τοῦτο πρὸς σύμπλοκον βαθυκύανον ἄλας. Ἐκθέτοντες ἄνω σωλῆνος δοκιμαστικοῦ περιέχοντος ἡραιωμένον διάλυμα θειικοῦ χαλκοῦ βάμβακα ἐμποτισθέντα εἰς ἀμμωνίαν παρατηροῦμεν μετ' ὀλίγα λεπτά ὅτι, ἐνῷ σχηματίζεται Ἱζημα βραδέως καταπίπτει πρᾶσινον ἢ κυανοπράσινον ὕδροξειδιον, εἰς τὴν ἐπιφάνειαν σχηματίζεται χαρακτηριστικὴ ζώνη βαθυκύανος διαυγῆς ἐκ τοῦ συμπλόκου διαλυτοῦ ἀμμωνιακοῦ ἄλατος.

Ἐπίσης εἰς διάλυμα ἀραιὸν στυπτηρίας διὰ χρωμίου κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς τρόπον ἐνεργοῦντος, πρὸς τῇ σχηματισμῷ ὕδροξειδιου πρασίνου Ἱζήματος παρατηροῦμεν καὶ σχηματισμὸν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν λεπτοτάτης κυανιζούσης ζώνης ἐκ συμπλόκου ἄλατος ἀμμωνιακοῦ.

Ἡ εὐαισθησία τῆς ἀντιδράσεως ὀφείλεται πρὸς τούτοις καὶ εἰς καταλυτικὴν ἐνέργειαν τοῦ τὸ πρῶτον ἀποβαλλομένου ἀργύρου, ὅστις ἐνεργεῖ κατ' ἀνάλογον τρόπον, καθ' ὃν καὶ κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν προκαλῶν τὴν ἀναγωγὴν τοῦ νιτρικοῦ ἀργύρου καὶ περὶ αὐτὸν εἰς ποσὰ ἀνώτερα τῶν δυναμένων ν' ἀναχθῶσιν ὑπὸ τῆς περιεχομένης ποσότητος φορμόλης. Οὕτω εἰς δύο διάφορα πειράματα εἰς ποσὸν φορμόλης 0,025 γρ. δυνάμενον θεωρητικῶς ν' ἀναγάγῃ 0,18 γραμ. ἀργύρου ἀνήχθησαν ἐν τῇ σκότει καὶ ἐντὸς 10' 0,33 γραμ. καὶ εἰς ποσὸν 0,125 γρ. ἀνήχθησαν 1,30 γρ. Πραγματικῶς οὐχ ἦττον ἢ ἀναλογία τοῦ πράγματι ἀναγομένου ὡς πρὸς τὸ θεωρητικῶς ὑπὸ τῆς φορμόλης δυνάμενον ν' ἀναχθῇ εἶνε ἀσυγκρίτως

μεγαλύτερα τῆς προκυπτούσης ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν, καθ' ὅσον μόνον μέρος τῆς περιεχομένης φορμόλης, τὸ εὐρισκόμενον εἰς τὴν ἀνωτέραν ζώνην, ἐνεργεῖ.

Ἡ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπίτευξις μείζονος εὐαισθησίας εἰς χημικὰς ἀντιδράσεις, τοῦτέστι ἐπενεργείας ἀερίου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας διαλύματος, πρὸς ὃ ἀντιδρᾷ τὸ ἀέριον, δύναται βεβαίως νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς ἄλλας χημικὰς ἀντιδράσεις καὶ χρησιμοποιηθῇ γενικώτερον. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐκτελοῦμεν σχετικὰ πειράματα μὲ ἱκανοποιητικὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ. — Ἀραβικὰ λείψανα ἐν Ἀθήναις κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους,* ὑπὸ κ. Γ. Σωτηρίου.

Ὁ κ. Καμπούρογλους ἐν ἀξιολόγῳ ἐργασίᾳ του, δημοσιευθεῖση ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Οἱ Σαρακηνοὶ ἐν Ἀθήναις» (*Ἑστία*, φύλλ. 14ης Ἰουλίου - 25ης Σεπτεμβρίου 1928) ἐξέφερε γνώμην, ὅτι ἐγένετο ἐπιδρομὴ τῶν Σαρακηνῶν κατὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ μερικὴ ἐγκατάστασις αὐτῶν ἐν τῇ πόλει περὶ τὸ ἔτος 943 μ. Χ. Τὴν περὶ ἀραβικῆς ἐπιδρομῆς κατὰ τῶν Ἀθηνῶν γνώμην του ταύτην ὁ κ. Καμπούρογλους στηρίζει εἰς στιχηρόν τι χρονικὸν ὑπὸ τύπον «Θρήνου», ἐκδοθὲν τῷ 1881 ὑπὸ Δεστούνῃ ἐκ κώδικος τῆς Αὐτοκρατορικῆς Βιβλιοθήκης Πετροπόλεως καὶ ἀποδοθὲν ὑπὸ τοῦ ἐκδότου εἰς τὴν τουρκικὴν κατάκτησιν τοῦ 1456. Ὁ κ. Καμπούρογλους ἀναλύων λεπτομερῶς τὴν μεσαιωνικὴν ταύτην πηγὴν ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ «Θρήνος τῶν Ἀθηνῶν» ἀνάγεται εἰς βυζαντινοὺς χρόνους καὶ ὅτι πρόκειται περὶ ἀραβικῆς ἐπιδρομῆς, ἣν περιέγραψεν ὁ μεταγενέστερος στιχουργὸς ἔχων ὑπ' ὄψει του χρονικόν τι συγχρόνου τῶν συμβάντων Ἀθηναίου, οὗτινος μάλιστα παρενόησε καὶ τοπογραφικοὺς τινὰς ὁρους.

Χωρὶς νὰ θέλω νὰ συζητήσω τὴν θέσιν τοῦ κ. Καμπούρογλου καὶ νὰ εἰσέλθω εἰς ἀνάλυσιν τοῦ «Θρήνου τῶν Ἀθηνῶν» λαμβάνω ταύτην ὡς εὔστοχον ὑπόθεσιν διαφωτίζουσιν γλυπτὰ τινὰ μεσαιωνικὰ μνημεῖα τῶν Ἀθηνῶν, καθαρῶς ἀραβικὰ λείψανα, εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν ὁποίων πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐστράφη ἡ προσοχὴ ξένων ἐπιστημόνων.

Ὁ Strzygowski κυρίως εἰς τὸ βιβλίον του περὶ Ἀμίδης (Διαθερχήρ) ἐν Μεσοποταμίᾳ (Max v. Berchem καὶ J. Strzygowski, Amida, Heidelberg, 1910), ἀφιερώνει ἔν κεφάλαιον (σελ. 365 - 376: Hellas und Mesopotamien) διὰ τὸν εἰς τοὺς μεσαιωνικοὺς ναοὺς τῆς Ἑλλάδος συναντῶμενον ἐπὶ ἀναγλύφων καὶ κεραμο-

* Ἀνεκoinώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 4ης Ἀπριλίου.